

Povjerenstvo Rektorskog zbora za pripremu i praćenje implementacije Bolonjske deklaracije

21. ožujka 2005.

Prof. dr. sc. Gordana Kralik,
Predsjednica Rektorskog zbora

Povjerenstvo Rektorskog zbora za pripremu i praćenje implementacije Bolonjske deklaracije (dalje: Povjerenstvo) je na sjednici održanoj 18. ožujka u Zagrebu imalo na dnevnom radu nekoliko pitanja vezanih uz aktualnu fazu procesa uvođenja novih studijskih programa u hrvatski visoko-obrazovni sustav. Povjerenstvo predlaže Rektorskom zboru da na svojoj sjednici od 22. ožujka 2005. razmotri sljedeća tri prijedloga i donese odgovarajuće odluke.

1. Financijska podrška uvođenju novih studijskih programa

Priprema i pokretanje novih studijskih programa iziskuju dodatne troškove visokih učilišta. Rad na formiranju programa uključuje dodatni višemjesečni angažman, koji daleko nadmašuje redovite obaveze većeg broja znanstveno-nastavnog i nastavnog osoblja i naročito se intenzivirao u posljednjih nekoliko mjeseci. Nadalje, rad na pripremi programa uključuje specifične administrativno-tehničke, posebno informatičke i prevoditeljske, troškove. Očigledno će i u polaznoj fazi pokretanja programa u akademskoj godini 2005/2006 trebati uložiti dodatna sredstava kako bi se osigurali uvjeti potrebni za intenzivnije studije, što je je jedna od osnovnih intencija obnovljenih i novih programa (veći broj studijskih grupa, intenzivniji rad sa studentima, bolja i svrhovitija informatička podrška, adekvatno osiguranje potrebne literature i ostalih nastavnih pomagala, i t.d.).

Podsjećamo kako se već tijekom 2004.g. u pripremanju prijedloga državnog proračuna za tekuću godinu ukazalo na potrebu uvođenja dodatne stavke iz koje bi se ovi troškovi alimentirali. Povoljna je okolnost što ovogodišnji proračun uključuje i sredstva za uvođenje bolonjskog studijskog sustava. Realizacija ovih sredstava se međutim ne bi smjela ograničiti isključivo na financiranje otvaranja razvojnih radnih mjesta. Povećanje broja nastavnika i drugih zaposlenika je samo jedan od nužnih preduvjeta za povećanje kvalitete studija, koji mora biti popraćen i drugim ulaganjima, uključujući i ona ovdje spomenuta.

Uzimajući u obzir navedeno, i polazeći od najave predstavnika MZOŠ-a mr. Anice Hunjet na sjednici Povjerenstva od 18. ožujka kako se može očekivati odluka o rebalansu pojedinih stavki u segmentu proračuna namijenjenom implementaciji Bolonjske deklaracije, Povjerenstvo predlaže Rektorskom zboru da od Ministarstva zatraži pobližu specifikaciju plana realizacije tog dijela proračuna u nastavku ove proračunske godine, kojom bi se uzelo u obzir i pokriće dosadašnjih i tekućih troškova visokih učilišta i drugih sudionika u procesu.

2. Posjeta ekspertne evaluacijske skupine EUA

Povjerenstvo je upoznato s polaznom inicijativom predsjednika Povjerenstva Prof. Alekse Bjeliša i državnog tajnika za visoko obrazovanje Prof. Slobodana Uzelca, te s odgovarajućim preliminarним kontaktima Prof. Bjeliša s glavnim tajnikom European University Association (EUA) gđom Lesley Wilson i njenim suradnicima o mogućoj posjeti ekspertne grupe Hrvatskoj. Svrha ove posjete bila bi analiza i izvješće o implementaciji bolonjskog procesa, kako na pojedinim hrvatskim sveučilištima, tako i na nacionalnoj razini. Posjeta bi se realizirala početkom svibnja, trajala bi okvirno jedan radni tjedan, obuhvatila bi boravak ekspertne

skupine na nekoliko sveučilišta, i okončala se završnim skupom uz sudjelovanje predstavnika svih sveučilišta, MZOŠ-a, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Nacionalnog vijeća za znanost, te Agencije za znanost i visoko obrazovanje. U sastavu grupe bili bi eksperti s recentnim iskustvima u implementaciji bolonjskog sustava u pojedinim europskom sveučilištima i zemljama. Eksperti bi bili odabrani i tako da mogu ocijeniti uvođenje novih studijskih programa u pojedinim znanstvenim i umjetničkim područjima. Treba napomenuti da zadaća grupe ne bi bila evaluacija pojedinih programa, već cjelovitog sustava na pojedinim sveučilištima i u cijeloj zemlji, tj. da bi ova evaluacijska posjeta bila komplementarna evaluacijskom postupku koji će provoditi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje. U raspravi na sastanku Povjerenstva istaknuto je kako bi sveučilišta prije posjete trebala prirediti samoanalize na osnovu pitanja i naputaka koje bi predložio Rectorski zbor.

Povjerenstvo predlaže Rectorskom zboru da dade suglasnost na ovu inicijativu, te u suradnji s MZOŠ preuzme organizaciju posjete ekspertne evaluacijske skupine EUA. Napominjemo da će u slučaju davanja suglasnosti ubrzo, okvirno do početka travnja, biti potrebno u suradnji s Tajništvom EUA i MZOŠ-om utvrditi potankosti vezane uz ovu posjetu, kako bi se tijekom travnja sveučilišta mogla pravodobno za nju pripremiti i prirediti samoanalize dosadašnjih aktivnosti unutar procesa uvođenja novih studijskih programa.

3. Postupak evaluacije i akreditacije studijskih programa

Državni tajnik za visoko obrazovanje Prof. Slobodan Uzelac i pomoćnik ministra dr. Pavo Barišić upoznali su Povjerenstvo s provedbenim planom evaluacijskog postupka i akreditacije studijskih programa u razdoblju od početka travnja do početka lipnja 2005. koje je Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje donijelo na svojoj posljednjoj sjednici. Članovi Povjerenstva su u raspravi istaknuli kako je prilikom evaluacije koju će provesti Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje naročito važno osigurati uvid u podatke sadržane u 4. Poglavlju Uputa za sastavljanje prijedloga prediplomskih i diplomskih studijskih programa (dalje: Uputa) koje je 14. prosinca 2004. donio Rectorski zbor. Posebno su ukazali na važnost podataka o nastavnicima koji će sudjelovati u izvođenju programa (točke 4.3 i 4.4).

Povjerenstvo predlaže Rectorskom zboru i Vijeću veleučilišta i visokih škola donošenje odluke koja bi obavezivala senate sveučilišta, te vijeća veleučilišta i visokih škola, na analizu nastavničkih potencijala vezanih za podnesene prijedloge studijskih programa, napose radnoga statusa nositelja nastavnih predmeta, te na odgovarajuće usklađivanje konačnih prijedloga studijskih programa. Poblje, potrebno je provesti sljedeće konkretne korake i utvrditi datume odgovarajućih rokova:

1. Sveučilišne i veleučilišne sastavnice koje to do sada nisu učinile trebaju do 15. travnja 2005. svojim senatima, odnosno veleučilišnim vijećima, dostaviti detaljne podatke iz 4. Poglavlja Uputa, posebno podatke o radnom statusu nositelja svakog pojedinog nastavnog predmeta. Kako je najjavio Prof. Uzelac, visokim učilištima pravodobno će se dostaviti odgovarajući elektronički program za upis i dostavu ovih podataka.

2. Senati sveučilišta, te vijeća veleučilišta i visokih škola trebaju najkasnije do 30. travnja (15. svibnja?) 2005. analizirati prispjele podatke, te ukoliko je potrebno razmotriti moguća rješenja kojima bi se zadovoljili zakonom utvrđeni uvjeti, bilo nalažanjem odgovarajućih kadrovskih rješenja sporazumima s drugim visokim učilištima (sveučilištima, veleučilištima ili visokim školama), bilo korigiranjem početnih prijedloga studijskih programa.